Вх. №=610/23.10.2014г.

Становище

от проф. дсн Иван Костадинов Станков – Тракийски университет, Аграрен факултет, гр. Стара Загора,

върху дисертация на тема „Етологични и физиологични аспекти на взаимовръзката майка – новородено при кози от породата ББМ и техни кръстоски", разработена от асистент Светослава Тодорова Енева - Стойчева

Темата, която е разработена в дисертацията е значима и актуална за козевъдната наука и практика. От темперамента и поведенческите реакции на козите-майки и новородените ярета в голяма степен зависят продуктивността и крайните икономически резултати. Върху етологичните и физиологични показатели проучванията в България са крайно ограничени. Това се вижда и от литературната справка, където са цитирани малък брой български автори и то предимно за овце. В този смисъл извършеното проучване представлява значим принос за животновъдната наука у нас.

Дисертацията е написана на общо 145 страници и включва 9 таблици и 15 фигури. Литературният указател включва 257 автори, в т.ч. 20 на кирилица и 237 на латиница.

Като цяло дисертационния труд е структуриран правилно като е спазено необходимото съотношение на разделите.

Собствената информация в раздела „Резултати и обсъждане" включва анализа на изследванията за времето през което козите-майки подушват и облизват своите приплоди в зависимост от типа на раждане и пола. Изследван и анализиран е двустранния процес, времето за подушване и облизване от майката непосредствено след раждането и реакцията на яретата с оценка на времето за ставане и забозаване. Това е важна информация определяща следродилните процеси на новородените.

Изследван е температурния хомеостазис през ранния неонатален период. Резултатите от изследването показват, че след раждането до 30-та минута температурата на новородените ярета се понижава, с изключение на тогенбургските, след което отново се повишава.

Повишаването на температурата става до 60-та минута и се обяснява с повишаването на метаболитната активност на кафявата мастна тъкан, повишената двигателна активност на яретата и намаленото съдържание на влага вследствие на майчината грижа и изпарението. Тази информация обаче се базира повече на чужди, отколкото на собствени изследвания. В случая приноса на докторантката е в извършените измервания на температурата през определени интервали.

Резултатите от проучването показват също, че с изключение на ББМ мъжките ярета имат по-високо живо тегло при раждането. С по-високо живо тегло при раждане се отличават и яретата единаци в сравнение с близнаците и тризнаците. Това е пореден потвърдителен принос, но в случая въпреки достоверността разликите не са много изразителни. По-скоро тук може да се отчете ефект на годината.

Честотата на раждания е най-голяма между 12 и 16 ч. Тази информация е важна за козевъдната практика и представлява оригинален принос.

Интерес представлява направената оценка на темперамента върху майчиното поведение на козите-майки. Тази част от изследването би спечелила още повече ако беше направен по-подробен анализ на собствените проучвания. Това е характерно и за другите раздели, където много обстоятелствено се представят проучванията на други автори. Би било по-добре да се акцентира в по-голяма степен на резултатите от собствените изследвания и в заключенията да се правят кратки съпоставки с тези на другите автори.

Заключение:

Отчитайки достойнствата на дисертационния труд, направените научни приноси предлагам на почитаемите членове на Научното жури да дадат положителна оценка и да присъдят образователната и научна степен „Доктор" по научна специалност „Овцевъдство и козевъдство" на асистент Светослава Тодорова Енева – Стойчева.

20.10. 2014 год. Изготвил становището: .....

гр. Стара Загора /проф. дсн Иван Станков/